Ч. 285 (11.635). Львів, середа 25. грудня 1929. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

ВЛАСНИКИ, які обезпечують свої будинки в 1/3 части в Т-ві взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР", **є вільні від обовязку предкладання поліс до грудневої контролі ПЗУВ,** бо це зробить в їхнім заступстві само Товариство, наскільки їхня поліса на 1930 р. буде викуплена.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий"
у Львові, Ринок ч. 10 (ч. телефону: 433. — Конто 1132 Почтової Щадниці ч. 143.467), 1-10
як Центральна Каса українських кооператив приймає вкладки ощадности, обезпечує їх у твердій валюті та **поміщує у наших кооперативах,** щоби піднести господарський розвій українського народу.

Пригадка.
Загальні Збори Членів **„Народньої Торговлі"** відбудуться в четвер, дня 26. грудня 1929 р. в 10-ій год. зрана в салі „Сокола" у Львові, вул. Руська ч. 20.
Того самого дня в 8-ій год. рано відправиться в Преображенській церкві при вулиці Краківській **Поминальне Богослуження і Панахида** за покійних членів „Народньої Торговлі". **Дирекція.**

Проф. Бартель redivivus.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 21. грудня 1929.

На вулицях Варшави газетні хлопчики випробовують на чистому морозяному повітрі силу своїх гортанок і легенів: це тільки — що вийшли надзвичайні додатки про доручення проф. Казимирові Бартлеві місії складення нового кабінету. Факт, що відповідний лист президента республики відійшов до п. Бартля до Львова аж після двохразового побуту п. Бартля у Варшаві й довгих його розмов з „міродайними чинниками", та факт, що це рішення попередила аж двохтижнева кріза, — усуває сумніви щодо можливости відмови збоку п. Бартля й появи інших кандидатур. Проф. Бартель безумовно складе нову раду міністрів і стане її головою — четвертий уже раз протягом останніх чотирьох років. Ця післятравнева каріера проф. Бартля освітила вже достаточно його політичну фізіономію, аби вже нині виказати з його останнього призначення деякі висновки: бо імя проф. Бартля є вже нині справді фірмою і то фірмою, яка багато річей говорить.

Отже: проф. Казимир Бартель був першим (і другим) премієром після травневого перевороту й віцепремієром за головування в раді міністрів марш. Пілсудського, отже був і є не лише „100 процентовим пілсудчиком", але й активним співтворцем т. зв. післятравневої системи правління. Це аксіома, яку необхідно пригадати, „щоби баламуцтво не ширилося" — з уваги на всі баламутні комбінації, що ось — мовляв — прийшов край „полковникам", побідила соймова опозиция, настав період „співпраці з соймом" і т. д. Усі ці вигуки не мають жадної льогічної підстави, а вже змішувати їх в одному глечикові — річ цілком нерозумна. Правдою є, що п. Бартель не належить до т. зв. „полковницької групи", відріжняючись від неї двома поважними моментами: 1) проф. Бартель не є приклонником сліпої військової субординації у справах політики з запереченням власної думки, з мовчазним й беззастережним підчинюванням її поглядові „міродайного чинника"; і 2) проф. Бартель є рішучим противником ідеї нового державного замаху. Але й на цьому кінець. Бо прецінь фактом є, що це саме проф. Бартель довів голосну справу додаткових кредитів за 1927/28 р. аж до постанови сойму поставити мін. Чеховича перед Державний Трибунал — і що після тієї постанови п. Бартель уважав за відповідне податися до димісії. Фактом є теж, що т. зв. співпраця уряду з соймом за часів п. Бартля виглядала так — як саме виглядала! Це був жалкий образ: збереження формальних рямців при повній порожнечі змісту.

Отже покликання проф. Бартля назад до керми безумовно означає нині програму тих одиниць із санаційного табору, які „пер фас ет нефас" перли до розвязання сойму й откроювання конституції шляхом президентського декрету з усіми неминучими при такій операції акцесоріями. Показалося, що справді острах перед таким експериментом є більший від ненависти до „сеймократії" (читай: парляментаризму). Але теж нинішня відмова від ідей „революційних консерватистів" Мацкевича й Пясецького далеко не є однозначною з побідою соймової опозиції: це щонайвище побіда одного, т. зв. лівого, крила тої самої санації, яка досіль правила й далі правитиме.

До цього способу правління найбільш характеристичне є постійне лявірування поміж „полковниками" та соймовою опозицією, це вічне просмикування себе крутими вуличками від сойму до Бельведеру й назад, вічне перескакування з тонів залицянок до тонів погроз. Цілком справедливо кілька днів тому, з нагоди побуту п. Бартля на Замку, варшавська „АБЦ" писала, що імя п. Бартля є символом: символом перемішування у прилюдному житті фікцій з правдою та забави в „дійсність уроєну і дійсність дійсну". Справді, за часів п. Бартля польське політичне життя було переповнене вщерть непорозумінням й парадоксами. Люди мали враження, що все зводиться до тактичної гри, до майстерних викрутасів — всупереч грімким заявам про простолінійність, ясність програми, про тріюмфальний похід праці, єдино авторитетність чисел і т. д. Часи п. Бартля — були часами **провізорії,** — в якій зроджувалися усякі найбільш суперечні можливости **остаточної розвязки.**

Нам здається, що й тепер **нічого не вирішено.** Вирішено одно: продовжити період провізорії неясного польського політичного життя. Очевидно, що точніше можна буде говорити про це після оголошення списку членів нового кабінету. Тоді теж можна буде зупинитися над двома питаннями, сьогодні особливо актуальними: поскільки новий уряд п. Бартля займеться **конституційною** реформою та **господарською** крізою. Чи може п. Бартель дальше стоїть на становищі своєї соймової „лебединої пісні", що в Польщі взагалі господарської крізи нема.

І. Кедрин.

Америка й Україна.

Ще про внесення сенатора Копеланда.

Недавно подали ми на сторінках „Діла" невеличку замітку про те, що американський сенатор д-р Роял Копеланд з Ню Йорку зголосив у сенаті Злучених Держав Північної Америки внесення на призначення Злученими Державами свого дипльоматичного представника при „Українській Демократичній Республиці". Щойно тепер дістали ми з Америки вірну копію цього внесення (білу). В інформаційних цілях подаємо це внесення в дослівному перекладі:

„Зваживши, що Україна на протязі століть зберігала своє незалежне істнування, свою расову єдність і одноцільність своєї мови, установ і законів супроти майже постійних наступів і частих наїздників, що її підбивали, а її територія була цілі століття і є нині населена народом християнської віри;

Зваживши, що на Україні проголошено Українську Демократичну Республику, утворену нормально й свобідно враз із писаною конституцією 22. січня 1918;

Зваживши, що істнування цієї Республики визнали загально всі нації світа, з вінімком Сполучених Держав;

Зваживши, що без огляду на виразне визнання її також російським урядом у 1918 р., уряд цей від того часу заняв територію цієї Республики і нині ще виконує владу над нею, так, що вона була примушена перенести діяльність свого уряду з України в Польщу, Чехословаччину і Францію, де її урядовці нині працюють;

Зваживши, що Конгрес є тої думки, що Уряд Зединених Держав повинен осудити незаконну акцію російського уряду, а висловити свою симпатію для народу Української Республики;

Зогляду на те все, Сенат і представники Парляменту Сполучених Держав зібрані на Конгресі домагаються, щоби приняти закон одночасно з коштами у звязку з призначенням дипльоматичного "представника при Українській Демократичній Республиці, колинебудь президент уважатиме за відповідне зробити таке призначення".

Рівночасно з наведеним внесенням дістали ми з Америки й деякі пояснення та замітки до нього. Отже з них довідуємося, що сенатор д-р Роял Копеланд є одним з найповажніших демократів у сенаті. Таке внесення йде до комісії загараничних справ, головою якої є відомий сенатор Бора. В комісії скоро відбудеться „переслухання" (гірінг) в справі цього внесення. А саме: комісія покличе всяких знавців та інтересентів, в тім й українських, як редакторів, священиків, видатних діячів тощо, щоби вони видали свою опінію про справу. На комісії можуть бути відчитані і голоси преси. Після такого переслухання комісія радить сама і вирішує справу голосуванням.

Українська опінія в Злуч. Державах поділилась. Більшість повитала внесення як незвичайно корисне для української справи. Нюйорські українці в більшости стоять за Копеландом. Прихильно оцінила внесення катол. „Америка". Проти внесення заявились, самозрозуміло, комуністи і „Свобода" з 30. листопада ц. р. Її аргументи такі: 1) не відповідає вповні дійсности твердження, що Україна була в минувшині вільною державою; 2) Копеланда підмовили мабуть „петлюрівці", отже: „геть з його внесенням"; 3) куди пішле Америка свого посла? Навіть цілком прості люди і то противники „петлюрівців" (бо інших тут нема), не погоджуються зі становищем „Свободи". Вони кажуть: „що нам до того, хто „підмовив", аби тільки наша справа прийшла належно підготованою та висвітленою перед сенат". З ріжних сторін напливають депеші від українців з признанням для сен. Копеланда і з підтримкою для його внесення.

Стільки заміток та інформацій дістали ми з Америки. Самозрозуміло, що внесення Копеланда може мати тепер тільки чисто теоретичне, а притім не мале моральне значіння. Воно може причинитися без сумніву до зактуалізування української проблеми не тільки на американській, але й на світовій політичній арені, якщо його відповідно використалиб українські чинники. Величезного практичного значіння набралоб воно тільки в моменті поважних пертурбацій у Східній і Середущій Европі.

Бесідовський про замах на варш. Цитаделю.

„Курер Червони" подає з Парижа дальшу часть спомнинів Бесідовського. Коли дня 12. жовтня 1923. — каже Б. — виконано замах на варшавську Цитаделю, то всі більшовицькі дипльомати знали, хто виконав замах. Після замаху пос. Оболенський сказав Бесідовському, що просив Політбюро, аби відкликало Єленського з Варшави, бо його акція „замінила будинок посольства в публичний дім". Пять днів перед замахом Єленський дістав від Уншліхта листа, в якім Уншліхт повідомляв посла, що більшовицькі агентури приготовляються в найближчім часі до великого саботажу. Єленський доручив цей лист Оболенському щойно в два дні після замаху.

Академія в честь папи.

Величаво випала святочна академія з нагоди ювилею 50-літнього священства папи Пія XI., що відбулася заходом окремого ювилейного комітету в неділю 22. ц. м. в салі Музичного Інституту ім. М. Лисенка в само полудне. Свято це попередили торжественні богослуження у всіх львівських церквах, відправлені в намірені Св. Отця й закінчені молитвою-гимном „Тебе Бога хвалим". На святі явилися: екселмитр. Шептицький, епископ о. Н. Будка й о. І. Бучко, ціла львівська греко-кат. капітула і маси львівської духовної та світської інтелігенції, в тому числі й багато молоді. Велика саля Лисенка ледви помістила всіх присутних.

Коли піднялася занавіса, присутні побачили на фоні сцени портрет Св. Отця, освітлений електричними лямпочками і прибраний квітами, рушниками та прапорцями в папських і українських барвах. Після відспівання хором пигомців „Папського гимну" виголосив добре обдуману святочну промову про вагу ювилею Св. Отця і про значіння Римського Престола для українського народу о. ректор д-р Й. Сліпий.

Після того йшли дальші точки добірної програми. Так почули ми прегарні сольосліви п-і І. Приймової, що відспівала з великим чуттям „Легенду про Христа" Чайковського і два італійські твори: Tosti — „Ridona mi la calma" і Ciro Pinsuti — „Il libro santo". Співачку нагороджено кошем квітів. Потім мішаний хор „Львівського Бояна" відспівав під дириґентурою п. Івана Охримовича „Блажен муж" Бортнянського і „Камо пойду" Лисенка. Хор був вишколений добре і співав звучно й ніжно. Слід назвати солістів, що в „Блажен муж" Бортнянського найшли гарне поле до попису. Це були: п-і Стецурова й Оксана Левицька (сопрани), п-а Кузьмівна і п-і Філясова (альти), п. Смішко (тенор), п. Стецурз (барітон) і п. Попель (бас). З черги були виголошені дві деклямації, спеціяльно написані на це свято: першу (автор її М. Думанський) виголосив питомець Сенківський, другу (автор О. Герета) — питомець Микитин. Потім чули ми ще скрипкові соля проф. Е. Перфецького, що з великим артизмом віріграв II. часть з концерту Е-моль Мендельсона, "Poem" Фібіха й „Ave Maria" Шуберта-Вільгельма. Закінчив академію хор питомців, що під батутою п. Р. Ульванського відспівав прецизно „Господи, силою Твоєю" (концерт III.) Бортнянського. Фортепяновий акомпаніямент спочивав на цьому святі в досвідних руках проф. Б. Кудрика.

Концерт, якого ціла програма була видержана в стилі, відбувся в найбільшому порядку. Цікавила його поважний настрій і справді високий рівень. Під такими враженнями розходилася українська громада під проводом своїх владик після його скінчення домів.

З білоруського нац. відродження.

Свято в честь Івана Луцкевича у Вильні.

Дня 17. листопада ц. р. відбулася у Вильні святочна академія з нагоди десятих роковин смерти батька білоруського визвольного руху, бл. п. Івана Луцкевича. Співав студентський хор. Одна частина хористів мала біло-червоно-білі (це національні барви білорусинів) студентські шапки, друга жовто-сині. Численна публика бачила, що студенти українці та білоруси творять у Вильні одну дружну сімю.

На академії виступали приятелі та знайомі покійного діяча з устними про нього спогадами. А з тих спогадів виступала постать невтомного борця, що служив свому народові від дитячих майже років. Постать аскета, що в службі нації забував про свої власні найелементарніші потреби.

Протягом XIX. віку на Білій Руси працювало чимало людей у більшій чи меншій мірі національно свідомих. Але початки справжнього національного руху, особливож руху політичного, є звязані з іменем Луцкевича.

ЧАЙ марки „БУЗЬКО" є знаменитий.

Він був піонїром. Працював у атмосфері недовіря та холоднечі з боку не лише чужинців, але й своїх таки земляків. Орав цілину, повними жменями кидав насіння відродження. Був засновником першої білоруської політичної партії, першої білоруської гімназії у Вильні, першої легальної газети, що називалася спершу „Наша Воля", а потім „Наша Ніва" і згуртувала біля себе всі живі сили білоруського народу. Заснував цілу низку політичних та культурних орґанізацій. Знайомив з білоруською справою Західню Европу на ріжних міжнар. зіздах та при помочі статтей у віденській „Україніше Рундшау". Вже в молодших клясах гімназії зорганізував невеличкий гурток національно усвідомлених хлопців, а потім протягом цілого життя навертав своїх земляків, що забувши про сором, служили чужим богам, на національну віру. Був апостолом цієї віри... Ще в третій клясі гімназії почав збирати памятки білоруської старовини. З цих збірок повстав Білоруський Національний Музей. На цьому ґрунті Луцкевич познайомився з фундатором нашого Національного Музею — митрополитом Андреєм. Два великі патріоти: український та білоруський помагали один одному ратувати від вандальського знищення культурні надбання предків.

Сіоніст д-р Сабат кілька разів підчеркував у своїх спомниах, що Луцкевич завжди з напруженою увагою стежив за всім, що ділося в Галичині і завжди намагався удержувати з галичанами українцями якнайтісніші взаємини. Віддаючи всі сили і всі думки свої національній справі, Луцкевич зовсім не шанував свого здоровля. І коли в 1919 р. прийшли до нього комуністи, щоб арештувати небезпечного для „єдіной-неделімой" самостійника, застали в ліжку виснаженого сухітника. Небавком потім помер невсипущий „змагар", а думки його живуть, розвиваються, охоплюють щораз ширші маси.

Поляк проф. Петрусевич казав у своїх споминах, що люди тверезої, реальної думки мали Луцкевича за Дон-Кіхота. Їм, бачте, здавалося, що Луцкевич марнує свої здібности для зовсім безнадійної справи, до якої ніхто, окрім купки ентузіястів, не пристане. Від інших промовців ми почули, що ці „тверезі люди" не вірили і в майбутню самостійну Польщу, обмежуючи свої мрії до автономії.

Та така вже є природа національних рухів, що ентузіясти краще бачать, до чого вони ведуть, ніж „тверезі" голови. Чиж не дав нам історичний досвід багато на це доказів? Хто мав рацію: ті, що вже 100 літ тому гадали, що українська мова та національність уже завмирають (Ом. Павлович, кн. Цертелев), чи горячі голови з „руської трійці"? Хто дальше бачив: великий учений Драгоманів, чи фанатик і поет Шевченко?

„Батько словянщини" Дубровський тим молодим ентузіястам, що заходилися біля відновлення чеської літератури, казав: „Не чіпайте мерців, нехай собі сплять". Трохи згодом, коли „мерці" почали воскресати, гадав Паляцький, що „малі народи", до котрих зачислював мадярів, румунів, українців, поляків та інших, будуть плекати свої культурні питоменности, але ніколи вже не матимуть своїх окремих держав. Фільольоґ академик Карський ще не дуже так давно виступив був зі смішним вже тепер „прогнозом", що, мовляв, „білоруське красне письменство буде, правда, гарненько розвиватись, але наукові книжки білоруси завжди писатимуть московською мовою". Отакі скептичні, обережні думки життя розбивало, розбиває і розбиватиме далі.

Є ще багато людей, що не вірять у світлу майбутність білоруського народу. Та вони не мають рації! Мав рацію Іван Луцкевич і має її національна білоруська молодь, представник якої на академії 17. листопада назвав Луцкевича пророком.

Вильно, грудень 1929.

Борис Поліщук.

МИХАЙЛО ОСТРОВЕРХА.

КОМО.

Після довгого розстання ви, серед шаленого гамору італійського міста, стрічаєтесь із вашим товаришем. Затоплені в своїй радости, серед нестримного руху, що скаженіє довкола, ви про все забуваєте, нічого не чуєте, не бачите: оба ралієте! Він запрошує вас до участи в прогульці — в цьому випадку на Комо. З утіхи, що ви стрінулись, ви забуваєте йому відмовити, бо — ніколи вам: сідаєте в його самохід.

Вкороті — ви за містом.

У самоході — сміхи, балачки, аж небо кучерявиться! Те італійське, блакитньо-палке небо кучерявиться у білі хмаринки! З вами їдуть три знайомі артистки і реготуться: хто краще, але й хто дужче! Чого?...

Знаєте? Коли ви колинебудь стрінете милих, чудових людей серед артистів — кажу про оба поли — то це безперечно будуть співаки! Завсіди балакають і завсіди — про дурниці. Тільки ті вісеньтинці їх так чудово сплітаються зі собою — насичені сміхом мягких жіночих уст — що вони ніколи не осоружніють.

Такі красуні з очима, в яких переливаються розмови блакитні, якої устонька — запашні тьохканням музики з „Люції Лямермур", ось, отсій залечиці хібаж не булоб невибачним гріхом звести з нею розмову на Вольтера, Маркса, Бетовена, Гоголя, Бальзака й інших велитнів? А то хоч і вдасться вам дещо звудити її і сказати їй, що Вольтер кандидує на престол римського папи, що українці піддержують цю кандидатуру з усім зусиллям, навіть і до проливу крови, що Маркс підготовляє в Европі імперіялізм, — вона повірить у те... й забуде!... Чиж не милі це люди?

Врешті — самохід у сильному гоні — 140 на год. — на автострадах. Сміхи трішки приникли. Одна з них кинула очима сюди-туди! Супокійно перехрестилась. Її чорні очі забувають про її небезпеку, горду Фльоренцію, про яку вона з таким захопленням розказує часто, тільки подаються в пустиннй вузький шмат простору: автошлях! Обабіч шляху широкою стьожкою зеленіє льомбардська рівнина. Всюди, куди оком кинете, ростуть гармонійно, розкішно морви. Самож Комо це — чи не на всю Европу — головний осередок шовкових виробів. Тому в цілі простори засаджені морвами.

Де-де повагом у гору стремлять тополя, то кедр і цій рівнині надають дещо веселости, ілявкої мельодійности зелені.

Вам заздрять супокою...

Чиж не байдуже — де саме ми стрінемо оте наше, одиноке, невідступне: невідоме?!

Боже одно невідоме палить нашу душу, волю, наші бажання й ми, з усміхом, женемо вперед! А друге невідоме — десь там, на шляху, притаїлось, засілось на нас...

І: щаслива людина!...

Після кількох хвилин жінки починають знову теревенити. Сміємось!...

*

Приїхали. Жінки пішли купувати шовку. За той час — подаєтесь у місто Комо. Мале воно. Забудування всякі, палати — все в італійському характері, себто: ви зі самої будови добачуєте, що тут у країні сонця мешканці терплять його дошкульність. Головними вулицями проходить трамвай. Де-де майдан убраний у квітники. Місто з усіх сторін обвужене височенькими — до 500—700 м. — пригорами, на яких виднють церкви, замки, історичні стовпи, а з одного боку прилягає озеро Комо. На одній горі стоїть замок Фридриха Барбаросси, як памятка препоганих, може й ганебних, часів для комасків. Мешканці Кома — комаски — стали були союзником із названим імператором проти Міляно. Врешті — як то буває! — лють взяла міляньців і вони до щенту руйнують місто Комо, а на руїнах ставлять памятник побіди — 1127 р.

*

Накупили шовку. Їдемо дальше. Весь час понад озером, на яке з горами споглядаючи на його ріжнокольтно закосичені береги, думаєте: ваші змагання не находять на березі життя — так яка будьте сиріте на березі! — стільки пісень квітів

Прибуваємо до місцевости Брієнно, що притулилось до стрімкої гори над самісіньким озером. Перша на право вілля „Кароліна" — знайомі нашої товаришки, фльорентинки. Знайомитесь із новими трьома, наче дитячі цяцьки дзенькотливими — устами й очами — італійками.

На терасі. В низу-ж озеро. Сміх ваших уст, що був викликаний несупокійними, приманливими палаючо-чорними очима жінок, поринає в ритмічному, лінивому хлюпоті озера, в мовчаливости струнких і сумних кедрів і туй. Тут сонце грайливе! Воно приглядається кипарисам, то з парубоцькою радістю потягається по стрімких довкружних верхах, які сильною, зеленою мовчанкою та свіжістю віддиху, туляться до нього.

В самоплав і всі на озеро!

Воно з усіх боків огорнене отсими верхами. В нього вдивляється блакитній загін, який залитий осіннім сонцем, що на озері лихає грудьми вогож плеса. І верхи соняшно-зелених гір, і блакитний гомін веселого неба, і золоте сонце — все це єднається у тремтючих водах озера. Творить дивну, веселкову, ріжнотонну скалю колірів. Мрія людина — вибачте! мріяти, це відпочивати! — співає пташка, пахне осінній лист, сміється жінка — все те творить нові, зримі тремтіння і мельодії колірів!...

*

Пізно вночі повертаємо до Міляно. Зі самоходом навипередки жене й місяць. І — лихо! — находять вас наші румянково-полиняні рефлексії які родяться в нашій... душі з картопляної юшки, чиру, колотюхи й іншої нужди. Від них не сховаєтесь! Думаєте: литиною малою біг я навипередки з тобою, місяцю! Гнав уперід! Не глядів перед себе, а на тебе й: хто швидше? І втелющував у рів, у стадо корів, на молодицю, що воду несла і далі! Був такий безмежно щасливий я!

Даремне! Життя не завернеш!

Мерщій далі! Далі!...

Міляно.

В справі опіки над реміс. молодю.

Злидні села зачинають із щораз більшою силою витискати спролетаризоване селянство із своїх осель до міст. У погоні за варстатом праці, за хлібом, хапаються в містах оці сільські еміґранти за всяку роботу, яка лише попаде їм у руки, аби тільки забезпечити своє істнування.

Та частина вихідців із села, що не виїздить за межі наших земель, а старається залишитися тут, може представляти під національно-політичним оглядом незвичайно велику вартість та відогравати визначну історичну ролю. Підкреслюю: може, але не мусить. Бо ці недосвідчені, невишколені сільські вихідці попадають у чуже оточення, легко підлягають його впливам і можуть за якийсь час з ним зовсім засимілюватися та стати на службу чужих інтересів.

Тою небезпекою найбільше загрожена ремісничa молодь, якій приходиться працювати найчастіше в неукраїнських робітнях та ходити здебільша до польських фахових шкіл. Українських фахових шкіл є так мало, що не можуть вони вдовольнити всіх потреб у вихованні молоді, тим більше, що на це не позволяє офіціяльна програма навчання.

Отож перед українським громадянством стоїть пекуче завдання заопікуватися українською ремісничою молодю та дати їй належне виховання. А до того є багато ріжних засобів. Один з найлекших і найбільше можливих при теперішніх умовах до переведення — це *організація позашкільної освіти для цієї молоді.* У кожнім більшім місточку, де істнує „Просвіта", Кружок „Рідної Школи", чи якась інша культурно-освітня установа, мусить бути організований курс позашкільної освіти для нашої робітничої молоді. На тім курсі треба дати систематичні виклади з українознавства, економіки, кооперації, з науки про суспільство тощо. За допомогою цих викладів слухачі мають освідомити собі й дістати ясну відповідь на всі пекучі життеві проблеми, зокрема в галузі нац.-політичних і соціяльних питань.

Не зробимо цього ми, зробить це за нас чуже оточення і то в своєму інтересі.

У Львові цією справою досить ревно займається Т-во „Зоря", біля якої гуртується реміснича молодь. Організовані там хор, орхестра, пласт та від 1-го листопада ведуться також систематичні зимові виклади, що відбуваються що суботи (один) та що неділі (два).

Найбільшою перешкодою в цій праці — це страшенний брак відповідно уладженого будинку для культурно-освітніх цілей. Нема просто де приміститися. Невеличкі кімнатки „Зорі" не в силі задовольнити всіх цих потреб. І коли саме в цей час, як зачуваємо, утворилася окрема кооператива для будови *Українського Робітничого Дому у Львові*, то цей почин повинно все свідоме українське громадянство піддержати всіми силами, щоби дійсно той дім міг якнайскорше повстати. Тоді щойно можна буде справу освіти й організації українського робітничого доросту поставити за відповідній висоті.

Хоча тепер ще нема на це відповідних примішень, не сміємо бездільно чекати, аж вони будуть. Праця над вихованням молоді мусить іти і нею повинно зацікавитися все наше громадянство, свідоме того, яку визначну ролю відограє ремісничий стан у боротьбі за здобуття міст для тої чи іншої нації.

Не сміє нам пропасти ані один молодий ремісник, чи кваліфікований робітник, що вийшов з української родини!

Інж. І. Лучишин.

По нашій пресі — нас судять. Тому обовязком кожного українця є підтримувати свою незалежну національну пресу, щоби суд про нас був для нас корисний.

Заг. Збори Союзу Українок.

Вчора, 22. ц. м., відкрили наради загальні збори Союзу Українок у Львові получені зі зїздом делеґаток усіх сфедерованих жіночих товариств у краю. Присутні делеґатки з найдальших повітів у поважному числі 135. Замітне велике число заступниць сільських кружків — жінок-селянок. Присутня також представниця буковинського жіноцтва, п. Гузарева з Черновець.

Нарадам проводить голова Союзу Українок, пос. М. Рудницька.

Рівень нарад високий, дискусія річева й вичерпуюча, на якій порушено всі пекучі питання сучасного моменту, зокрема організацію сільського жіноцтва.

В хвилі, коли це пишемо, наради тревають дальше серед незвичайного заінтересування присутніх.

Вісти з „Рідної Школи".

Дозвіл на „коляду".

Повідомляємо цею дорогою, що всі три галицькі воєвідства дали „Рідній Школі" дозвіл на збірку з нагоди „коляди" в часі від 6-го до 12-го січня 1930 р. (Рескрипт львівського воєвідства з грудня 1929, Ч. Б. П 113/Кв./29, станиславівського з 18. грудня 1929, Ч. Б. П. 3245/Кс, тернопільського з 14. грудня 1929, Ч. Б. П. 4366).

Повновласти для збірщиків, підписані Головною Управою, як цього вимагають воєвідські рескрипти, друкуються і в тих днях будуть вислані враз з усіми потрібними друками до Повітових Кружків, які працюють у місцях осідку староства.

Ті Кружки підготовлять тимчасом списки уповноважених, щоби відимування повновластей не затягалося в старостах.

Головна Управа „Рідної Школи".

Шобер вірить у нову економічну епоху.

Як подає „Н. В. Журналь", у Відні у промисловій палаті відбулися надзвичайні збори Головного Союза Промисловців австрійської республики. На цих зборах промовляв також канцлер Шобер. Він заявив, що останній місяць праці австрійського парляменту та уряду принесли більші успіхи, як праці цілих попередніх літ. Перепони, які життя кидало на шляху розвитку австрійської республики, вдалось усунути аж тепер. Бюджет удалося ухвалити за одним замахом, як ніколи. Австрія вже пережила добу бюджетової провізорії і народнє господарство австрійської республики вже уп рядковане. Парлямент ухвалив кілька нових важних законів, що реґулюють відносини в краю. Особливо важним є закон про урядничі платні та про організацію преси й реґулювання її свободи у тім напрямку, щоби преса служила ідеї ладу, порядку та безпеки громадського життя. Урядові вдалось охоронити австрійський промисл від небезпечних кріз і хоч видатки держави збільшаються, то Австрія все-ж має запевнений зріст прибутків і поліпшення загального стану народнього господарства.

Австрія мусить навчитись щадити і визволитись від амбіції та стремлінь грати в европейськім життю велику ролю. Уряд республики повинен дбати про добро народніх низин й робітництва, але мусить числитись із спроможністю державних фінансів. Австрія не має причини до песимізму і нарікань, вона має свій безнадійний стан за собою. Організм австрійської республики утратив перед 10 роками багато крови, але силою волі він повертає до здоровля і тому двигається вперед до кращого життя. Австрія може бути певна, що в недалекім часі її жде щаслива будуччина і що вона стоїть на порозі нової епохи.

Вислід плєбісциту у Німеччині

Згідно з оголошеним уряд. комунікатом за т. зв. законом свободи на заг. число 42,111.173 управнених до голосування горожан у 35 округах цілої Німеччини віддано в плєбісциті 6,293.109 голосів. З того уневажнили 130.000 голосів. За законом голосувало 5.825.082 себто 13.83 проц. управнених до голосування. Проти закону заявилося 337.320 голосів. (До принняття нац. проекту потрібна була абс. більшість управнених до голосування, себто 20,760.000).

Двох невідомих людей, стріляючи з револьверів у повітря, вдерлися у льокаль плеб. бюра та забрали лісти з обрахованими голосами з 25 округів.

Амбасадор СРСР. у міністра Гендерсона.

Новий амбасадор СРСР Сокольніков (Бріліянт) після того, як зложив кн. Валії свої повновласти, відвідав офіціяльно мін. закорд. справ Гендерсона. Підчас цієї візити вони обмінялися нотами, що обопільно здержуються від ворожої пропаганди.

Замах на віцекороля Індії.

На залізничий шлях, яким їхав до Нових Дельгі віцекороль Індії, підкинули бомбу. Бомба вибухнула під їдальним ваґоном. Ранений тяжко один із кельнерів. Віцекороль вийшов цілo. Поліція впала вже на слід виконавців замаху.

Проф. Бартель творить уряд.

Проф. Бартель приїхав у Варшаву 23. ц. м. рано. Журналістам сказав на двірці: „Кажуть мені щось робити, спробую. На скільки ходить про найновіші політичні вісти, то самі знаєте їх найкраще. Нині (в понеділок) вечером вертаю у Львів на свята". Отже проф. Бартель спростував чутку, нібито свята проведе в Спалі, як президентів гість. До Львова приїхав із проф. Бартелем його давній співробітник у його кабінеті пор. Зацвіліховський.

У Варшаві проф. Бартель конферував із уступаючим прем. Світальським. У політ. колах кажуть, що це була лише куртуазійна візита, але що вона тревала довше, то напевно обговорювали на ній актуальні справи. Щодо особи д-ра Світальського, то кажуть, що він одержить становище віцепрезидента Найв. Контрольної Палати, або буде віцепрезидентом Польського Банку. Після розмови з д-ром Світальським проф. Бартель мав конференцію у Замку з полк. Славеком. Здогадуються, що порозумівся з ним у справі будучої парл. співпраці ББ. із новим кабінетом. Опісля проф. Бартель розмовляв пів години з мін. закорд. справ Залеським, потім із бувш. мін. комунікації Кіном, а з керовником скарбу полк. Матушевським розмовляв більше ніж годину. Здогадуються, що полк. Матушевський, Кін і Залеський булиб далі співробітниками проф. Бартеля. Кружляла теж чутка, що й полк. Славек одержить теку міністра. Проф. Бартель приняв теж свого близького політ. приятеля пос. Косцялковського (провідника ліберальної ґрупи в санаційнім таборі). У звязи з цим говорили, що пос. Косцялковський буде віцепремієром у Бартелевім кабінеті. Кружляли теж чутки, що на це становище висували полк. Матушевського, а потім поручили це становище Косцялковському. В год. 4.30 проф. Бартель відїхав до Бельведеру, де розмовляв дві години з марш. Пілсудським. Передтим був у Бельведері ґен. Румель, один із гол. інспекторів армії. Чи й ця конференція була в звязи з крізою, невідомо. Після конференції в Бельведері, розмовляв проф. Бартель із мін. Складковським, а в ночі відїхав у Львів. У четвер вернеться у Варшаву. **В пятницю або найдальше в суботу ліста кабінету буде готова.**

Є чутки, що в кабінеті проф. Бартеля остануть дотеперішні міністри (крім маршалка Пілсудського) Залеський, Матушевський, Станевич, Червінський, Кін і Морачевський. Напевно не ввійдуть: Пристор і Незабитовський. Чи остануть мін. Складковський та Бернер, іще невідомо. Уступлення полк. Пристора й евент. ґен. Складковського булоб концесією для лівиці, а уступлення мін. Незабитовського концесією для селянських партій.

Змова на життя Сталіна?

З Москви повідомляють, нібито ДПУ викрило змову на життя Сталіна. Змову уложило кількох начальників відділу ДПУ, приділених для охорони в Кремлі. Провідники змови Державашев і Кроглов хотіли вбити Сталіна, а проголосити диктатором одного з провідників правої опозиції, який мабуть нічого про те не знав. Змовників арештували та розстріляли.

Геріо про розбудову німецької фльоти.

На останнім засіданні французького парляменту Геріо виголосив промову про розброєння та свободу морей. На його думку справа морей не може бути вирішена в Льондоні, тільки на міжнародньому ґрунті в Женеві. Геріо признався, що від давна він старається довести Европу до морського роззброєння і це йому не вдається. Німеччина розбудовує і збільшує спокійно свою воєнну фльоту і недавно німці побудували новий воєнний корабель, що буде пострахом цілої Европи. Цей корабель, це 10.000-тоновий панцирний кружляк. Узброєний гарматами невідомої в Европі системи, величанського калібру. Німці ще задумують будувати 6 нових кораблів цього типу. Німеччину можна приневолити до морського роззброєння тільки на підставі женевського протоколу.

В томуж дусі промовляли ще й деякі посли соціялісти.

Біржа.

Американський долар 8·87·50—8·88·50, канадійський долар 8·80·00—8·80·50, чеська корона 0·26·40—0·26·42, австрійський шілінґ 1·25·00—1·25·50, румун. лей 0·05·00—0·05·50, французький франк 0·34·60—0·35·10, швайцарський франк 1·73·08—1·73·13, фунт штерлінґів 43·30·00—43·60·00, радянський червінець 15·00—16·00, німецька марка 2·13·15—2·13·25.

Муссоліні про кабінет Тардіє.

Муссоліні помістив у французькій газеті „Ліберте" свою статтю про кабінет Тардіє. У цій статті Муссоліні пише між іншим: „Від довшого часу у Франції державою кермує дивна мішанина з лівиці і правиці і середини. Ріжниця між кабінетом Тардіє і його попередниками є невелика. Деякі міністри зі старого кабінету перейшли до нового. Можна би сказати, що зміна уряду була цілком непотрібна бо Тардіє продовжує політику Поанкаре, а Бріян не змінив курсу своєї політики, хоч перейшов до нового кабінету. Боротьба між партіями за участь у владі нагадує ярмарковий торг за корову. Тим комічним торгам поклав фашизм в Італії кінець. Партійна система організації суспільства веде тільки до слабих кабінетів. Сильні кабінети творить тільки фашизм, що обєднює цілу націю в одну монолітну цілість.

Зі справ православної церкви.

Заходи парляментаристів у церковних справах.

В днях 20. і 21. ц. м. відбулися у Варшаві наради парляментарної комісії для оборони православної церкви. До комісії входять українські і білоруські парляментаристи православної віри. У звязку з рішенням православної церковної влади про скликання собору православної церкви в Польщі, комісія постановила скликати зі свого боку окрему нараду представників і духовних кол православного громадянства для обговорення тих справ, які мають бути порушені на соборі. На цій нараді мають бути обговорені також справи, звязані зі самими виборами делегатів на православний собор. Парляментарна комісія рішила в найближчому часі приступити до публікування матеріялів у справах православної церкви в Польщі, матеріялів, які має комісія, а також до порядкування інших матеріялів для належного їх використання на соборі. Комісія рішила також зголосити в найближчому часі нагле внесення в соймі у справі відносин у православній церкві та в справі її правного положення. Зокрема розглядала парл. комісія текст меморіялу до Ліги Націй у справах правосл. церкви. Цей меморіял має бути внесений туди в найближчій будуччині.

Новий проект конкордату православної церкви.

На останній сесії синоду православної церкви у Варшаві розглядали між іншим новий проект конкордату між автокефальною православною церквою в Польщі і польським урядом. Митрополитальна православна курія хоче зложити цей проект до рук міністра віроісповідань і освіти на місце недавно відкликаного проекту конкордату.

Складайте жертви на оселю українських робітників пера в Ямнім!

НОВИНКИ

— **Нова книжка про Україну.** В найближчих днях появиться з друку, накладом берлінського видавництва „Германія", обширна книжка п. з. **„Значіння України для Унії",** що міститиме вступну статтю митрополита **Шептицького** й шість викладів: проф. д-ра **Е. Вінтера** з Праги про трудноші унії й унійтизму з поглядом на українську греко-катол. церкву, о. д-ра **П. Вергуна** про історичний огляд церковних відносин на Україні в минулому й сучасному, проф. д-ра **І. Мірчука** про духове життя на Україні в XVI. і XVII. століттях, доц. д-ра **В. Залозецького** про східно-европейське церковне будівництво й його залежність від Східного й Західного Риму з окремим поглядом на Україну та про історичні передумови проблемів унії й д-ра **З. Кузелі** про вплив церкви на українське народне життя. Книжка прикрашена портретом митрополита Шептицького й матиме карту України.

— **Львівська хроніка.** При вул. Рацлавицькій ч. 12 злодії закралися до помешкань і хотіли ограбити льокаторів, при чім замкнули сторожа дому в окремій кімнаті й загрозили йому револьвером, що убють його, якщо не буде мовчати. Все-ж таки злодіїв удалося сполошити і вони повтікали не забравши з дому нічого. — У львівськім університеті злодії повикрадали мосяжні ручки від дверей. — При вул. Уейського 4 кинулась з III. поверху служниця, Марія Бураківна, бажаючи закінчити життя самогубством тому, що господиня підозрівала її в крадіжи, якої вона не поповнила. Марію Бураківну уратовано. — При вул. Сапіги автомобіль ч. 8114 переїхав старшу жінку, Марію Корятко, яка була при тім легко поранена. Так само на площі Академічній автомобіль потурбував Маріяна Горецького. — Поліція арештувала Івана Мартиняка за крадіж листів із поштової скринки при вул. Мохнацького ч. 9. — За кешеневі крадіжи у трамваях арештовано Осипа Марка. — У Йоахіма Етенберга при вул. Рапапорта 7 скрадено кардеробу, вартости 1500 зол.

— **Автентичність пятизолотівок.** Із міродатних кол інформують, що 5-тизолотівки, які тепер є в обігу, виконані вчасти в державній карбівні у Варшаві, а вчасти в королівській карбівні у Брюселі. Монети, виконані у Варшаві, мають карбівничий знак понад алегоричною постатю з лівого боку. Монети, виконані в королівській карбівні у Брюселі, не мають того знаку. Тому годі квестіонувати автентичність монети, коли вона не має карбівничого знаку.

— **Великі сніги в Південній Европі.** В Болгарії впали такі великі сніги, що всяка залізнича комунікація в деяких місцевостях перервана. Столиця Болгарії відрізана зовсім від світа, бо всі поїзди, що їхали до Софії, спинились у дорозі. Вислано окремий військовий відділ для очищування залізничих шляхів. Над берегами Чорного моря лютують великі бурі і сніги. Так само на Адриятику наслідком снігових завій і бурі комунікація перервана.

— **Плебісцит у Німеччині.** З Берліна повідомляють, що дня 22. грудня ц. р. у Німеччині відбувся плебісцит у справі т. зв. „закону свободи", який німецький уряд відкинув. Як відомо цей закон торкається справи відкинення пляну Юнга. Плебісцит мав загально спокійний характер, тільки в Берліні прийшло до невеличких сутичок між Гітлерівцями і поліцією. Вислід плебісциту буде відомий аж завтра.

— **Смерть Еміля Льобе.** Дня 20. грудня у Монтелімарі помер у 91 році життя Еміль Льобе, який від 1892 року був президентом Франції. Підчас своєї президентури він відвідував Петроград і Київ. По чотирьох роках президентури усунувся зовсім від політичного життя і жив як приватний чоловік у своїх добрах у Монтелімарі.

— **Ювилейна Служба Божа папи римського.** Дня 21. XII. римський папа з нагоди пятьдесятьліття свого священства відправив ювилейне богослуження. В окруженні двірської служби одягнутої у святочні строї, римський папа увійшов до церкви св. Петра, де його привітала музика й органи тріюмфальним гимном. В богослуженні взяло участь 40.000 богомольців як із Риму, так і паломників з цілого світа.

— **Ріжні вісти.** Статистика виказує, що в Польщі у місяці жовтні ц. р. було 83.063 безробітних, а в листопаді аж 126.644 безробітних. У місяці грудні кількість безробітних зростає з кожним днем. У місяці листопаді 1928 р. в Польщі було 29.230 безробітних менше як цього року. — Віденська сіоністична організація улаштовує з початком 1930 року прогульку до Єгипту і Палестини. Для поргульковців буде визначений окремий корабель. — В Детройті в Америці поліція дістала для своїх цілей 9 автомобілів заосмотрених радіоапаратами, що облекшують порозуміння між поодинокими поліційними відділами підчас погоні за злодіями й іншими злочинцями. — Рабін із м. Нітри на Словаччині, Авраам Форганд, відвідав римського папу і дістав дозвіл користати для своїх літературно-наукових цілей з ватиканської бібліотеки. Авраам Форганд це перший рабін, який гостив у Ватикані. — Славний учений професор Фройд подарував єрусалимській жидівській бібліотеці свій рукопис твору із ділянки психоанализи. — „Н. В. Журналь" пише, що за два тижні кількість безробітних в Австрії зросла на 25.600 осіб. — Біля Берліна вибух мотор поштового літака і підчас катастрофи згинув сотник Альбрехт та летун Шредер. — Астрономічна обсерваторія в Амстердамі запримітила на сонці величезну пляму, якої досі не запримічено: ця пляма така велика, що на її площині моглиб поміститись дві земські кулі. — Фашистівська партія в Італії скріплює свою дисципліну; провідники партії будуть працювати як державні урядовці і підлягати повній контролі уряду. — В Нансі був вибух великого магазину пороху та муніції. У повітря вилетіло майже 100 тон вибухового матеріялу. На щастя жертви в людях невеликі. — Нім. економіст

МИКОЛА МИРОНОВИЧ

Ще про правопис.

(Майже гумореска.)

Заки зачну писати, мушу читачам вияснити, чому я „пустився" на фейлєтон. Я, — вибачте за слово, — математик і мушу щодня по пять годин говорити в школі по українськи про математику.

Не думайте, що то таке легке діло. Кожний шкільний підручник має инші назви на математичні поняття, а до того україністи кажуть, що у всіх них нечиста мова. Та ще прикріше, коли доведеться самому писати про математику. Я не знав, як писати і довго не писав по українськи.

Аж тут у році 1925 появився „Словник математичної термінольоґії" виданий „Всеукраїнською Академією Наук". Моя радість була безмежна. Я найшов там всі терміни потрібні до шкільної математики і майже всі потрібні до наукової роботи. Маючи за собою авторитет Академії, я завів нову термінольоґію в школі. Я думав собі, що як десь за десять літ Академія видасть уліпшену термінольоґію, а тоді я до неї пристосуюся, а покищо є чого держатися і не треба вже переживати того пониження, що мене завсіди огортало на згадку, що в математиці не знати, як що по нашому називається.

Деяких термінів згаданого Словника — як нпр.: „логаримт" або „сьомий" — я таки не міг увести в шкільній науці, бо коли я раз сказав „логаритм", то потім мусів пів години успокоювати клясу, а коли я нераз пізніше переходив через шкільний коридор, то ученики гукали за мною: „логаритм" пішов.

Крім цього я зачав писати математичні розвідки по українськи. Математичні терміни я вже знав, але треба мені ще було знати багато інших слів і зворотів, бо треба було будувати — страшна річ — цілі речення. Я радився тоді українїстів і то в кожнім випадку лише одного. Бо коли я питався пятьох, то діставав пять ріжних відповідей і не знав, як писати. Колиж я спитав лише одного, то діставав авторитетне вияснення, що має бути так, а не інакше, послухав його і мав чисту совість.

Аж тут чую появився „Правопис" затверджений Всеукраїнською Академією Наук і принятий Науковим Товариством ім. Шевченка. От, думаю собі, тепер і без українїстів обійдуся, научуся сам писати „чистою літературною мовою".

Того самого дня перечитав я перший фейлєтон Чіпки про правопис. Перечитав, тай подумав собі: „А то дурний Чіпка! Читає наукову книжку і каже, що йому смішно! Коли Ти не доріс до наукової лектури, то читай „Зиза", тай смійся!" Галактіон Чіпка так низько упав у моїх очах, що я перестав з ним приставати.

Купив я собі „Правопис", дав гарно оправити, заніс з пієтизмом до дому, тай зачинаю переглядати. Отворив припадково на ст. 140., дивлюся, є написано „метода". Ов, — думаю собі, в математичнім словнику було „той метод" і горе було ученикові, що сказав би мені в школі „та метода". Що-ж робити? Та ба! Шукаю дальше. У математичнім словнику було слово „невідомий" і було заборонене слово „незнісний", а тут є виразно на ст. 148 „незнісний". Там було „неґативний", „сеґмент", а тут уже „негативний" і „сегмент" і богато такого іншого. Як я тепер покажуся ученикам на очі?

Коли всі пішли спати, я сів при столі і зачав читати новий правопис від першої сторінки. Взяв я червоний олівець, щоби підкреслити слова, що будуть для мене нові своїм новим способом писання або наголошування. Та дуже скоро я вже найшов так багато „дивних" для мене слів, що перші сторінки книжки були цілі червоні і щоби не замазувати книжки, я зачав підкреслювати ті слова, що для мене не були дивні. Напружую увагу, читаю дальше. Читаю, читаю, аж тут мій сміховий мяз зачинає корчитися, а лицеві мязи зачинають — як каже Академія на ст. 111 — „дриґати" й „дрижати". Соромно мені, що мені смішно, але що-ж робити! Притискаю долоню до уст і лиця й читаю дальше. Та ба! крім рухів лицевих мязів, є ще інші фізіольоґічні прояви смішности, зачинаю „порскати". Вкінці, щоби не задушитися, таки на голос регочуся. Будиться жінка: „Чого смієшся?" Щож я маю казати? Що я такий дурний як Чіпка? Та хто жонатий, той знає, що жінці не можна не відповісти. Коли жінка спить, а чоловік читає і сміється, то мусить щось „пікантного" читати. Встала з ліжка, прилетіла до книжки глянула на наголовок, глипнула на мене, сказала одно ніжне слово: „ідіот" і пішла спати.

Я мусів перервати лектуру. На другий день коли не було нікого в хаті, я скінчив читати новий „правопис". Годі мені вичислювати всі ті — скажім делікатно — „дивні" форми, звороти і наголоси, що мусять розсмішити кожного меляхоліка. Там є багато таких слів, що я їх не годен вимовити.

Але що мені тепер робити з математичною розвідкою, котру я саме недавно зачав писати „чистою літературною мовою?" Я вже досить стратив часу на науку чужих мов і не буду на старість учитися нової, тимбільше, що я певний, що ніхто ніде нею не говорить. Може би скликати конференцію всіх тих, що пишуть по українськи (розуміється, без участи українїстів) і порадитися, як властиво писати? Або ні, піду ліпше до Чіпки порадитися. Він не є такий цілком дурний, як я собі думав!

Фьойо-Брентано дістав з нагоди свого 85-літ.
йо-Брентано дістав з нагоди свого 85-літнього ювилею ґратуляцію від німецького канцлера і відповів йому листом, у якому висловлює свою радість з приводу скріплення республиканського державного ладу в Німеччині.

— **Великий голод на острові Фльорес.** З Амстердаму прийшли вісти, що на Яві, а головно на острові Фльорес є великий голод. Католицькі місіонарі пишуть, що велика частина населення того острова вимерла від голоду.

— **Смерть 60 робітників у катастрофі.** В американськім місті Ольдгави (провінція Охлягома) була велика катастрофа в копальні вугілля, де працювало кількасот робітників майже 1.6000 метрів під землею. До тепер викопано зі землі 60 трупів робітників, а про долю інших нічого ще невідомо.

— **Університет ім. Мархлевського.** У Ленінграді відкрито університет ім. польського комуніста Мархлевського. Цей університет буде виховувати тільки партійних агітаторів, практиків комуністичного руху. Студентами цеї школи можуть бути тільки ті комуністи, які найменше 3 роки є членами партії. Кандидатів назначує тільки комуністична партія. До тепер університет має 470 слухачів.

— **Флямандський „сепаратизм“.** Дня 17. ц. м. в Антверпії група флямандських націоналістів напала на бельгійський військовий відділ, що приїхав на стацію в Антверпії. Бійка почалася палицями, але відтак прийшло до револьверової стрілянини. Флямандці приневолили бельгійських вояків утікати до залізничих возів і тільки під охороною поліції ці вояки відмашерували до міста.

— **Приймач Філіпса 2511 нагороджений на олімпійській виставі 1-шою нагородою.** Радієвий часопис „The Wireless World“ урядив з нагоди олімпійської радієвої вистави в Льондоні конкурс на радієвий апарат найбільше цінений публикою. В класі „Компletні апарати з 4-ма або менше лямпками“ приймач Філіпса ч. 2511 одержав найбільшу скількість голосів. То відзначення є достаточним доказом, що Радіо Філіпса займає також і в Англії належне йому місце. 1-1

З концертової салі.

Концерт Українського Т-ва Допомоги Еміґрантам.

Українське Товариство Допомоги Еміґрантам з Вел. України у Львові влаштувало дня 16. XII. ц. р. концерт. Грали: Галя Левицька на фортепяні і Й. Москвичів на скрипці (двічи) і співала Ірена Туркевич.

Маю сильне підозріння, що артисти не зговорились між собою як слід дотично програми, бо кожний з них виконував „свою“ окрему програму так, що цілість вийшла надто пестра, без одностайного стилю і настрою. Вже сама скількість 16 точок програми вказувала на цю недостачу. „Varietas delectat“ — каже латинська пословиця, та надто пестра ріжнородність виходить на шкоду концертовій програмі навіть тоді, коли вона складена місцями і з дуже цінних творів, як це було на отсьому концерті. Найбільше стилеву „свою“ програму подав Й. Москвичів. Це, що він грав, належало до тої самої катеґорії музики: приємної для вуха, та в більшости неглибокої змістом. „Morgen“ Strauss-а, „Andantino“ Martini-Kreisler-а, „Romanza andaluza“, Sarasate, „Осіння пісня“ Чайківського, „Циганська“ Nacher-а, „Колисання“ Järnefelt-а — ось річи, які належать скоріше до сальону, як до концертової салі.

У Москвичева гарний тон, головно в „sotto voce“. Найістотніше у Москвичева — його майже класичний спокій, із якого він не виходить навіть тоді, коли цього конечно вимагає твір. Тому ні „Romanza andaluza“, ні „Циганська“ не мали в собі південної кипучости, ні зверхньої (ритм) ні внутрішньої. Цей класичний спокій і перешкодив Москвичеві віграти не тільки ноти, але й духа „Осінньої пісні“ Чайковського (яку з фортепяну переробив для скрипки Charles Cerne, акомпаніятор Вашї Пріґоди). Цей твір вийшов у Москвичева більше як розвязка тяжких технічних проблем, а не було тут співу осени, в якому жаль і туга за літом і невловима мелянхолія осени, коли вона останніми проміннями сонця золотить пожовкле листя... А шкода! При великій технічній справности Москвичева (аж на кількаa надпрограмово-випадкових фляжолетів і не конче чистих терц) та при відповідному доборі програми для його способу і засобів гри моглиб ми почути дійсно стилеві, може й монументальні відтворення. Може я помиляюсь, та думаю, що Viotti, Haydn, а навіть Bach „лежалиб“ більше Москвичеві, як оті всі „Romanz“-и і інші „Циганські“, з якими він, як поважний мистець, часом просто не знає, що зробити..

Акомпаніювала Москвичеві Дарія Колессівна. За тихо, за делікатно. Немов зі страху, щоб не „заглушити“ соліста. Та декілька фразових підчеркнень показувало, що акомпаніяторка правильно розуміє трудну, невдячну, але й дуже відвічальну ролю акомпаніятора, який повинен і мусить бути рівнорядним співвиконавцем програми і як такий не лиш повинен, але й мусить „вилізти“ там, де того вимагає ідея твору.

Піяністка Галя Левицька грала Лисенкову „Елеґію“ і Лістову „Пісню читання Данте“. Повага, з якою Г. Л. ставиться до річей, що їх грає, передається й слухачеві. Повний круглий тон, здібний вдягатись у щораз-то іншу звукову краску та глибока внутрішня музикальність — це найцінніше в її грі. Г. Л. вміє часом і „заспівати“ таким цілком неспівочим інструментом, як фортепян („Елеґія“: Лисенка); адже це одна з найтяжчих проблем фортепянової техніки! Взагалі технічно-виразових засобів у Г. Л. доволі багато. Що правда, то я почув це аж десь з половини Лістового твору, коли Г. Л. вже „вгралась“, хоч і там я не замітив блискучої біглости, а головно звучних стакат і півстакат. І тому Г. Л. не змогла дати в Лісті того, без чого виконання цього наскрізь програмового твору немислиме, а саме: не було там майже оркестральної барвности. Надто скорі переходи з одної фрази до другої затирали пластику твору, яку піяністка старалась підчеркнути щораз-то новими виразовими засобами свого поважного і доволі богатого технічного уміння.

Після великого успіху, осягненого Г. Левицькою у публики, грала ще Г. Л. додатково Шумана „Traumeswirren“. Те, що я сказав про брак „блеску“ у грі Г. Л., знайшло тут повне оправдання. Над т. зв. „Fingerspitzentechnik“ варто би Г. Л. попрацювати, бо тоді її гра стане не лиш поважною і солідною, але й цікавою.

Ірина Туркевичівна співала по правді дві програми: пісні й арії. Ріжниці у виконанні одної і другої ґрупи творів майже не було; І. Т. це типічна оперова співачка. Гарний голос, добре вишколений, інтеліґентна інтерпретація з нахилом до драматизму — це ті дані, які роблять І. Т. дійсною володаркою співаних творів. Часом дещо невирівняна інтонація, не все правильно зачеркнене фразування або й проспівання деякого місця з меншим виразом, якби треба. Та зате були у її виконанні місця, які не залишають нічого до бажання (цілком природно, що в рамах її голосової спроможности!). „Пісня чарівниць“ Мендельсона була виконана дуже гарно. Деякі місця з арії Далібора Сметани рівнож. (Цю арію треба було скінчити перед словами „чорна недоля“). Навіть другий додаток „Іди собі, дівчино“ був у своїй першій половині чудово відспіваний. Та головно в цій річі, а саме у другій строфці, показалось неекономічне орудування виразом; у першій строфці „дала“ І. Т. все, що в тій пісні можна було дати, і на другу строфку не стало вже...

Свій безперечно найбільший цього вечора успіх завдячує І. Т. співпраці акомпаніятора Бориса Кудрика, який місцями дуже влучно відтворював ідеї репродукованих творів (головно в „Пісні чарівниць“ Мендельсона і в Даліборі Сметани). Шкода, що Б. Кудрик не всюди це робив. Його супровід до Шуберта (Meine Ruh' ist hin) був надто спокійний! Тут вправді фортепян ілюструє рух прядилки, але тяжко уявити собі, щоби молоде дівча, яке й співає пісню про те, що „його супокій пропав“, — могло так одностайно й супокійно обертати колісцем прядилки! Рівнож у Чайковського „Піковій Дамі“ акомпаніятор цілком не піддержав драматичного вистепенування своєї партнерки. Зате в Арії Людмили з Ґлінкової опери „Руслан і Людмила“ (якої, мимоходом кажучи, І. Туркевичівна не повинна була співати, бо ця арія їй „не лежить“!) давав Кудрик такі звучні півстаката і так добре намішені в рямцях виконуваної річи, що таких півстакат міг би йому позавидувати неодин піяніст!

Треба ще згадати про пісню Б. Кудрика „Утоптала стежечку“. Коли беремось за компонування пісні до слів, до яких вже хтось компонував, то мусимо під кождим оглядом дати щось нове, щось цікавіше від того, що вже зроблено. Та не зважаючи на те, що від скомпонування Лисенком його „Утоптала“ пройшло яких 20 - 30 літ, то Б. Кудрик послугується у своїй композиції до тих-же самих слів гармонікою стилево старшою, як у Лисенка!... Коли Лисенко старається, не зважаючи на задержання ігривости сюжету композиції, все таки прокомпонувати (себто і музикою унаглядинити зміст) фрази, а то й поодинокі слова, то Кудрик схиляється до строфічности, і то ще й з російською закраскою в закінченнях. Так не треба компонувати!

Публики було досить. Заховувалась доволі прилично, але тупала ногами на доказ свого вдоволення. Обичай, який практикується мабуть тільки у нас. С. Отсен.

З театру.

КООПЕРАТИВА УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР: *„ЦИГАНСЬКЕ КОХАННЯ“*, ОПЕРЕТКА НА 3 ДІЇ КАЛЬМАНА

З чого складається така оперетка, знає кожний, навіть, коли її не бачив. Вона облітає сотні сцен і приваблює до себе сотні тисяч слухачів двома-трьома приємними аріями, що видаються давно знайомими, двома-трьома веселими сценками і всім тим, що вже не є заслугою лібретиста й композитора, а режісера — обстановкою й костюмами. Пересічна сезонова оперетка є тим щасливим родом продукції між літературою і музикою, до якої ніхто не ставить ні літературних ні музичних домагань.

Не є виною малої, що й на-пів мандрівної трупи, що вона не в силі виставити одної оперетки ціною всього свого річного бюджету. Ще менше вона винна, коли має проти себе таких двох страшних ворогів як замало вільного місця на сцені а забагато вільних місць на салі. А проте всі, що бачили таку оперетку на великій сцені, а йшли поглянути, як вона виглядатиме на тісних дошках нашої, цікавились, в якій мірі талант і голос артистів у силі перемогти зовнішні, технічні трудноці.

І кожний безсторонній глядач мусів повторити враження з першої вистави цього театру. Має цей театр добрі голоси п. Голіцинської, п. Костівної, п. Ленської, пп. Данчака, Базилевича, Нікітина — непоганий, милозвучний хор. Обі пари п-і Голіцинська і п. Блавацький, п-і Ленська я Нікітин підхопили оперетковий настрій і своєю грою вміли викликати гумор на салі. П. Боровик є справжнім „семидільником“ у цьому театрі: коли треба, то він стає навіть танцюристом!

Кажуть, що оперетка це одинокий рід театральної продукції, що „йде“, в нинішніх часах масово. Приходить на думку, який це рід театральної вистави або книжки „йде“ бодай два-три дні серед нашої львівської публики?

Справді цікава проблема: чи наше львівське громадянство вже переросло оперетку чи ще не дійшло до неї? *М. Р.*

З судової салі.

Епільоґ „бунту“ селян у Синевідську Вижнім перед судом.

В суботу, 21. XII. відбулася дальша розправа перед судом у Сколім проти селян зі Синевідська Вижного у справі збіговища і ставлення опору орґанам влади і поліції на пасовиську „Діброва“. Переслухано дальших свідків, покликаних прокуратором в акті обвинувачення, а також свідків, покликаних обороною.

Як доказові свідки візнавали постерунковий Рибіцький і Смоляк, які обтяжували обвинувачених, головно Гриня Цмоця, Марію Думинець, Марію й Анну Головка, Марію та Михайла Карпинців, щодо яких стверджували, що вони не тільки самі не слухали приказу скільського старости та повітового команданта поліції, щоб уступитися з Діброви, але ще й інших взивали та підбурювали до опору. Одначе коли зі сторони оборони падали питання щодо конкретних фактів, то свідки ті часто мялися, а навіть попадали в суперечність, так, що з місця виказувано їм неправдивість деяких їх тверджень.

Відтак переслухано свідків оборони: Івана Чобича, Дмитра Струґаняка, Настуню Масну, Федора Дзюру, Федора Думинця, Прокопа Коваля, Марусю Ухаль і Ольгу Шило. Всі ті свідки виказували, що зібрані на Діброві громадяни заховувалися спокійно і не ставили ніякого опору, тільки були розярені тим, що сталося. Деякі свідки, покликані обороною, не явились, і суд поминув їх. Щоби допровадити справу до кінця, на внесок прокуратора вилучено зі справи двоє обвинувачених, а саме Марію Коваль і Адама Турчина, щодо яких свідки до розправи не ставились або перенесли своє місце замешкання до дальших судових округів. Під кінець розправи відчитано з актів зізнання деяких свідків, непокликаних на розправу і на тім розправу замкнено.

Після промови прокуратора Мединського й оборонця д-ра Булака, що опрокидував тези акту обвинувачення, судця оголосив присуд, яким обвинувачених Гриня Цмоця, Марію Думинець, Михайла Джуса, Федора Гарасима, Марію Головка, Анну Карпинець, Марію Карпинець, Михайла Карпинець, Марію Кавка, Касю Коваль, Настуню Васаган і Івана Гриба признано винними закинених їм провин, а саме збіговища, опору владі і зневаги влади, тобто з §§ 279, 283, 284 і 312 карного закону та засуджено Гриня Цмоця і Марію Думинець на кару по одному місяцеві арешту, Анну Карпинець, Марію Кавка, Настуню Васаган і Івана Гриба по 3 тижні арешту. Михайла Джуса,

Федора Гарасима, Марію Карпинець, Михайла Карпинеця, Касю Коваль по 2 тижні, Марію Головка на 7 днів арешту. До всіх засуджених примінено амнестію, так, що кару всім даровано. Увільнено тільки обвинуваченого Федора Джуса. Засуджені обвинувачені щодо приняття вироку застерегли собі 3 дні до надуми.

Зі спортового життя.

Напередодні лещетарського сезону.

Карпатський Лещетарський Клюб у Львові влаштовує в найближчому часі два курси для початкуючих лещетарів: один у Львові, а другий у Крехові. В часі святочних ферій пляновані є дві прогульки: одна в околиці Делятина, а друга, більша до Славська, де К. Л. К. має власну домівку. Як тільки впаде більший сніг, відбуватимуться заходом К. Л. К. часті прогульки в околиці Львова і по можности що-суботи прогулька до Славська. Окремий комунікат про всі ті справи появиться на днях.

Л. Т. С. Г. входить до Ліги.

Після недільної виграної з Огнищем 3:2 входить дружина Л. Т. С. Г. з Лодзі дефінітивно до Ліги.

Чаші за гру „фер".

В цьому році дістали чаші за гарну й інтелігентну гру такі клюби у Львові: Погонь І. Б. (А-кляса), Віс (Б-кляса) і Рекорд (Ц-кляса).

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

О. Михайло Олексин, парох Суховолі, пов. Броди, Найдорожчий і ніколи Незабутній Татко й Дідуньо, заснув у Бозі, заосмотрений Найсв. Тайнами, дня 21. грудня 1929 р. в 68-ім році життя. Сумний похоронний обряд відбудеться в середу, дня 25. грудня в 9-й годині рано.

Горем прибиті **діти й внуки.**

Павлина з Ленкавських Білоус, вдова по бл. Пантелеймоні Білоусі, парохові Підлужжа, упокоїлася 16. грудня 1929 у Загвіздю коло Станиславова в 72 р. життя. Дня 19. грудня 1929 відбувся її похорон. Вихована патріотично в своїй молодости живо інтересувалася долею рідного народу, добачуючи надію його ліпшої будучности в живім українстві, а не в накиненій обшерусскости — як чужій навіть мовою. Воєвідство відмовило їй місячного дару з ласки по 15 зол. без подання причин, хоч не мала жадного майна. Вічна їй Память!

Дописи.

ГЛИНЯНИ. (Свято 1. листопада). В дні 3. XI. відбулося в Глинянах величаве свято 1. листопада. В год. 10. рано була в церкві Сл. Божа, на якій явилося дуже численно населення Глинян. По Сл. Божій відправив о. декан М. Садовський панахиду за поляглих при гарно прибраній могилі з терновим вінцем та березовим хрестом. У часі Сл. Божої і панахиди сторожу біля могили держали умундуровані Соколи зі списами. Патріотичну проповідь виголосив о. Ев. Костишин з Балучина. Підчас Сл. Божої і панахиди співав хор української молоді, скріплений міщанами. Заходом чит. „Просвіти", філії „Просвіти" і т-ва „Сокіл" у Глинянах мала відбутися ще й святочна листопадова академія, одначе староство в Перемишлянах з невідомих причин заборонило.

БОРЩІВ. (Заборона аматорських вистав. — Небезпечне сусідство). Громадська рада села Горошова не хоче помогти повітовій раді в будові дороги з Устя до Горошови. Крім того в тому районі хтось мав повиривати пограничні залізні стовпи. Цим пояснюють собі в Горошовій заборону аматорських вистав і інших виступів місцевої читальні „Просвіти". — В селі Окопах селяни задумали побудувати для кооперативи дім. Для тієї ціли купили за 200 зол. громадську площу, яка випадково межує з військовою станицею („стражніца") в Окопах. Через те повітовий виділ не хоче затвердити продажі тієї громадської площі, бо, мовляв, це є перешкодою для військової станиці. Зі свого боку військо зажадало від управи кооперативи підписання декларації, що вона розбере будинок кожної хвилі, як тільки того зажадає військова станиця. Очевидно такої декларації кооператива не підписала. Інтервенція в цій справі у старостві була безуспішна.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Кооператива Український Театр у Львові (театр ім. Тобілевича). — (Саля Ремісничої Палати, пл. Стрілецька):

Середа, 25. грудня, год. 7·30 веч. Не ходи Грицю.

Четвер, 26. грудня, год. 3. попол. Чорт (Мольнара).

Четвер, 26. грудня, год. 7·30 веч. Несподівка (Розтворовського) премієра.

Великий Міський Театр:

Середа, 25. грудня, год. 7·30 веч. Княжна Шікаго.

Четвер, 26 грудня, год. 3·30 попол. Артисти.

Малий Міський Театр:

Середа, 25. грудня, год. 7·30 веч. „Процес Мері Деген".

Четвер, 26. грудня, год. 3·30 попол. Соломяні вдівці.

Театр ревії „Гонг" — в салі кіна „Кольосей":

Середа, 25. XII., „Львів у ночі"; дві вистави: год. 7·30 і 9·30 веч.

Кіна.

АПОЛЬО: Ноїв ковчег (Дольорес Костельо, Джордж О' Бріен).

КАСІНО: Божий бич (Льон Чаней).

КОЛЬОСЕИ: Ватажок засуджениців (Фейрбенкс). Лицарі вогню.

ЛЕВ: Ноїв ковчег (Дольорес Костельо, Джордж О' Бріен).

МАРУСЕНЬКА: Облава (життєві розбитки).

ОАЗА: Одна ніч у Льондоні.

ПАЛЯС: Обі звукові фільми: Чотири чорти. Ню-Йорк у ночі. (Наддаток: Похорони пос. д-ра Райха).

ПАН: Ніч кохання.

ПАСАЖ: Гасанова помста (Том Мікс).

СТИЛЕВЕ: За кулісами кабарету. — Гніздо любощів.

ФАТАМОРГАНА: Людина з товпи.

ХИМЕРА: Роман графині Л.

УТІХА: Пат і Паташон, як герої.

Програма радіо.

Середа 25. XII. 1929.

Варшава (1411,7) 17.10 Музика з Кракова. **Краків** (312,8) 16·0 Трансмісія з Катович. **Ляйпціг** (259) 9·00 Богослуження. **Братислава** (279) 10·00 Концерт. **Талін** (296) 17·00 Органи. **Льондон** (356,3) 16·00 Танкова музика. **Штутгарт** (360) 16·30 Концерт з Ляйпцігу. **Берлін** (418) 16·30 Концерт з Ляйпцігу. **Штокгольм** (436) 17·55 Дзвони. **Рим** (441) 10·00 Релігійна музика. **Лянгенберг** (473) 20·00 Різдвяний концерт. **Прага** (487) 14·45 „Хлоп шельма" Дворжака. **Мілано** (501) 12·30 Легка музика. **Брюссель** (509) 21·15 Концерт радіо-орхестри. **Відень** (516,3) 11·00 Віденська симфонічна орхестра. **Рига** (525) 19·03 Популярний концерт. **Будапешт** (500) 12·50 Оперова орхестра. **Москва** (825) 16·30 Народній концерт. **Париж** (1725) 21·00 Пісні.

НА СВЯТА

найбільший вибір порцеляни, кришталів, хінського срібла „Фражета", альпаки і пациківських виробів 1131 2—3

поручає фірма

КАЗИМІР ЛЕВІЦКІ,

ЛЬВІВ, пл. МАРІИСЬКА 10.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в десяту річницю смерти
бл. п. Олександра Перфецького
поручника У. С. С. і У. Г. А
відбудеться в середу, дня 25. грудня в церкві Св. Юра в год. 7·45. 1150 1-1

Зїзд матуристів акад. гімназії у Львові з 1909 року відбудеться невідкличною дня 26. грудня ц. р. — О год. 9-тій рано богослуження в церкві св. Юра, о 11-тій збірка в гімназії. — **Комітет.** 1138 1—1

На „Рідну Школу" зложили ВП. Олена Левицька і С-ка, Львів 250 зол. на „Ялинку"; Ловецьке Т-во „Тур", Львів 50 зол. замісць вінця на домовину Тов. Інж. А. Біляньського. — Вп. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа. 1139 1—1

Чорноморці 10 курінь У. С. П. складають оцим сердечну подяку усім ВП. Паням і Дирекції „Маслосоюзу", „Народної Торговлі" „Здоровля" і „Фортуни Нової", які своїми датками причинилися до уладження „Свято-Миколаївського Вечора". Зокрема дякують ВП. Пані Левицькій, Луцькій, Панні Макухівній, Пані Назаревій, Раковій, Рогожевій і Пані Струмінській за виіде уладження і заряджування буфетом. 1147 1—1

Загальні Збори Філії „Просвіти" в Рудках відбудуться дня 27. грудня ц. р. в салі „Народного Дому", зі слідуючим денним порядком: 1) Відчитання протоколу попередніх Загальних Зборів. 2) Звіт уступаючого Виділу й ухвалення абсолюторії. 3) Освітній реферат. 4) Вибір нового Виділу. 5) Внески й запити. — Збори відбудуться негайно по Службі Божій, яка відправиться в церкві в Рудках о 9-ій годині. — **Виділ.** 1145 1-1

Загальні Збори Т-ва „Український Народний Дім в Коломиї" відбудуться в середу дня 1. січня 1930 р. о год. 3. пополудни в салі Т-ва. Порядок Зборів: 1. Отворення Зборів і відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів. 2. Звіт уступаючої Управи. 3. Звіт Контрольної Комісії. 4. Вибір нової Управи. 5. Інтерпеляції і внесення. — За Управу: **о. Я. Русин**, голова, **Юліян Ковалів**, секретар Т-ва. 1144 1—1

Загальні Збори Філії Т-ва „Просвіта" в Коломиї відбудуться дня 12. січня 1930 в год. 12. в полудне в салі Народного Дому з таким денним порядком: 1. Відкриття Загальних Зборів. 2. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 3. Звіт з діяльности уступаючого Виділу. 4. Звіт Контрольної Комісії і уділення абсолюторії уступаючому Виділови. 5. Вибір нового Виділу і Контрольної Комісії. 6. Вибір делегатів на Загальні Збори матірного Т-ва у Львові. 7. Внесення і запити. — Коломия, 20. грудня 1929. — За Виділ Філії Т-ва „Просвіта" в Коломиї. **Д-р Новодворський**, голова. **Яремчук Олекса**, секретар. 1143 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриляити, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 1002 26

ПОШУКУЮ вчителя, найрадше зрегукованого, народніх шкіл до початкової науки хлопця. Зголошення з поданням умов слати: гр. кат. Уряд парохіяльний Новосілки Гостинні п. Рудки. 1127 2—2

ІНСТИТУТ косметичний Б. Тіль, пл. Трибунальська ч. 1. Тел. 54—86, усуває близни, сліди по віспі, зморщини, зайшне волосся, відтиски, бородавки і червені плями, — фарбування волосся Генною, бров на стало, ондуляцін водна і тревала, — під інгеренцією лікаря. 1130 2—3

МОЛОДЕ ПОДРУЖЖА шукає на протяг пів року умебльованої кімнати, по можности з уживанням кухні, або з харчем. Комірне можемо заплатити згори. — Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Молоде супружжа". 1135 2-2

ШУКАЮ у Львові від першого марта одного великого або двох покоїв з кухнею. Услівя після умови. — Зголошення: Народна Торговля — Рогатин. 1137 2—2

ПОТРІБНА особа, вміюча варити. — Зголошення Павло Дебера, Widetka, p. Głogów ad Rzeszów. 1142 1—1

ПОТРІБНІ агенти за провізією до продажі рільничих машин. Рефлектується лише на першорядні сили, обзнайомлені з тою ділянкою. — Зголошення під „Akwizycja" до Бюра оголошень Ф. Штаттера, Краків, Ринок 8. 1140 1—1

Осторога!

Від двох літ ходить по краю за збірками, подаючи себе за інваліда Української Гал. Армії, якийсь Назарчук. Звичайно наші кооперативи не жалують йому датків, бо спритний прохач вміє подати ріжних старшин як свідків, покликується, що мав легітимацію від УКТОДІ, котру згубив і т. п. — Тими днями появився у Львові і ходить по домах й інституціях. — Звертаємо увагу, що Назарчук інвалідом не є, а за збірку під фірмою УКТОДІ був в Коломиї караний тюрмою. **УКТОДІ, Львів.** 1148 1-1

УНЕВАЖНЮЮ вкрадену військову книжечку, видану через ПКУ Рава Руська. — Когут Петро. 1141 1—1

НОВА 2-поверхова камениця з повним комфортом, 15 літ вільна від податків, 3 помешкання по 4 покої і кухня вільні, місячний чинш сто долярів, при трамваю, горішний Личаків, ціна одинацять тисяч, готівкою шість, продасть Ігнат, Львів, вул. Куркова 24.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, спеціяліст скірних, венеричних і сексуальних хоріб **та лікарської косметики**

ординує від 8—10½, 14—18.

в неділі і свята від 10—11.

Гірське сонце. Вапофор. Діятермія. Криотерапія. Сепаратові почекальні.

ЛЬВІВ, вул. Потоцького ч. 11. І. п.

826 Телефон 65—87. 39—?

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.

Скріплювання хитаючихся зубів пльомбування й виймання зубів, без болю. Штучні зуби в каучуку і золоті після найновішої системи. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. П. Т. Урядовцям і студентам значна знижка. Полекші в сплатах. Тел. 65—73.

Спеціяліст скірних, венеричних недуг і косметики

1126 2—2

д-р РОМАН ДОЛЬНИЦЬКИЙ

орд. від 3—6 попол., вул. Глубока 10 партер. — Кварцева лямпа. Діятермія.

НА СВЯТА

найкраще приладите всяку їду, якщо всі потрібні припаси купуватимете тільки в найстаршій : українській кооперативі :

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ"

яка продає від 1883 р. у своїх 24 склепах по більших містах:

споживчі товарі — муку, дріжджі, цукор, порошки до печива, меди, сушені овочі і т. п.

Кольоніяльні товари — риж, саго, горіхи, мігдали, родзинки, перець, ванілію, каву, чай, какао та всілякі інші.

Вина, руми, коняки і овочеві напитки.

1146 1—2

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.